

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-54/23
1-21068310-03-1a-16012023

Judecătoria Soroca sediul Central
Judecător D.Brașoveanu

DECIZIE

În numele Legii
18 mai 2023

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,
având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Judecători

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Avocatului

Ghenadie Liulca

Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

Carolina Bejenari

Ira Guțu

Olesea Nivițchi

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de către inculpatul Balan Igor și apărătorul acestuia, avocatul Olesea Nivițchi, împotriva sentinței Judecătoria Soroca sediul Central din 19.12.2022, prin care în privința lui

Balan Igor *****, numărul de identificare ***** , născut la ***** , originar și domiciliat în ***** , cetățean al Republicii Moldova, studii medii speciale, necăsătorit, supus serviciului militar, neangajat în câmpul muncii, fără antecedente penale,

a fost încetat procesul penal pe învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP, pe motiv că fapta comisă constituie o contravenție, cu liberarea acestuia de răspundere penală, fiind recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzută de art.313 CCo și în temeiul art.26 lit.d); art.30 alin.(1) și (2) CCo liberat de răspundere contravențională, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, cu încetarea procesului contravențional.

Asupra corpului delict s-a decis: un DVD-R cu înregistrările audio ridicate de la martorul ***** , un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J5” după intrarea sentinței în vigoare de nimicit.

Termenele de judecare a cauzei în instanța de fond 07.05.2021-19.12.2022, în instanța de apel 13.01.2023-18.05.2023.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Adoptând sentința în cauză prima instanță a reținut, că fiind angajat în cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca, care reprezintă o autoritate publică, în baza Ordinului Ministerului Justiției nr.21 din 15.03.2016, deținând funcția de supraveghetor al serviciului regim și supraveghere în cadrul instituției nominalizate, având statut de persoană publică, adică fiind funcționar public cu statut special, ignorând cerințele art.63 alin.(1) lit.e) din Legea nr.300 din 21.12.2017, cu privire la sistemul administrației penitenciare, potrivit căruia *„angajatului îi este interzis să abuzeze de calitatea oficială și să compromită, prin activitatea lor privată ori publică, prestigiul funcției sau al instituției din care fac parte”* de asemenea din fișa postului aprobată la 25.02.2020, ignorând pct.11.2.5 care prevede, că *„angajatul urmează să ridice obiectele interzise, descoperite în cadrul executării atribuțiilor potrivit dispozițiilor legale”*, pct.11.2.6 *„angajatul urmează să prevină abaterile din partea condamnaților”*, la fel cunoscând cu certitudine că introducerea, transmiterea și păstrarea telefoanelor mobile în instituțiile penitenciare este interzisă, conform pct.17 al Anexei nr.7 la Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.583 din 26.05.2006, la 22.03.2020, aproximativ la ora 18:30–19:00, folosindu-se de situația de serviciu, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, a intrat în încăperea unde la acea etapă se deținea condamnatul ***** preluând de la acesta un telefon mobil de model „Samsung J-5”, pe care l-a pus în buzunarul interior al scurtei de serviciu, pe care l-a transmis deținutului ***** , ultimul fiind deținut în celula nr.5 a izolatorului disciplinar din cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca. Ulterior, în continuarea acțiunilor sale infracționale la data de 23.03.2020, aproximativ la ora 06:00, Balan Igor a intrat în celula nr.5 a izolatorului disciplinar din cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca, unde a preluat de la deținutul ***** același telefon mobil de model „Samsung J-5” transmis anterior, cu restituirea acestuia înapoi aproximativ la ora 06:15 condamnatului ***** , pe care ultimul l-a ascuns în podeaua din lemn a celulei. Tot la 23.03.2020, ora 09:45 în celula condamnatului ***** a fost efectuată o percheziție de către angajații penitenciarului, în cadrul căreia a fost depistat telefonul mobil de model „Samsung J-5”. Prin acțiunile sale

infracționale Balan Igor a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, exprimate prin relațiile neregulamentare cu condamnații.

La data de 16.04.2021, în conformitate cu prevederile art.281 și art.282 CPP, Balan Igor ***** a fost pus sub învinuire, fiindu-i încriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP.

Judecând cauza penală, din conținutul materialului probator cercetat în ședința de judecată, instanța de fond a desprins că Balan Igor se încadrează în esența noțiunii de persoană publică – ceea ce se deduce din deținerea funcției de supraveghetor al serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr.6 Soroca și fișa de post.

De asemenea instanța a stabilit, că în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu și folosindu-se de funcția deținută, Balan Igor a intrat în încăperea unde la acea etapă se deținea condamnatul ***** preluând de la acesta un telefon mobil de model „Samsung J-5”, pe care l-a pus în buzunarul interior al scurtei de serviciu, pe care l-a transmis deținutului ***** , ultimul fiind deținut în celula nr.5 a izolatorului disciplinar din cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca. Ulterior, în continuarea acțiunilor sale infracționale la data de 23.03.2020, aproximativ la ora 06:00, Balan Igor a intrat în celula nr.5 a izolatorului disciplinar din cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca, unde a preluat de la deținutul ***** același telefon mobil de model „Samsung J-5” transmis anterior, cu restituirea acestuia înapoi aproximativ la ora 06:15 condamnatului *****.

A notat instanța, că potrivit înregistrărilor audio efectuate cu telefonul mobil al martorului ***** , inculpatul Balan Igor a relatat cu exactitate faptul transmiterii obiectelor interzise deținutului, totodată a menționat și suma de bani primită în acest sens.

La urmărirea penală acțiunile lui Balan Igor au fost calificate în baza art.327 alin.(1) CP, instanța reținând că prin hotărârea Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017 a fost declarată neconstituțională sintagma „intereselor publice sau” din alin.(1) al art.327 CP, iar potrivit doctrinei juridice, nu intră sub incidența noțiunii „folosirea situației de serviciu” săvârșirea unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. Într-o asemenea ipoteză se aplică art.313 CCo.

Instanța a analizat componența infracțiunii prevăzută la art.327 alin.(1) CP, menționând, că această infracțiune este una materială, care se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, iar conform alin.(2) art.126 CP, în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege, caracterul considerabil al daunelor cauzate se stabilește luându-se în considerare gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A menționat instanța, că doctrina juridică statuează că prin „daune în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” se înțelege, după caz: 1) vătămarea ușoară sau medie a integrității corporale sau a sănătății; 2) leziunile corporale care nu implică un prejudiciu pentru sănătate; 3) daunele materiale care nu ating proporțiile mari etc. Dacă fapta de folosire a situației de serviciu nu implică producerea unor asemenea urmări, răspunderea poate fi aplicată în conformitate cu Codul contravențional.

În mod vădit, sintagma „daune în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”, utilizată în dispoziția de la alin.(1) art.327 CP, nu se caracterizează prin perfecțiune, fiind vagă, echivocă, interpretabilă. De aceea, în cazul în care persistă îndoieli privind caracterul considerabil al daunelor cauzate, doctrina juridică recomandă să fie aplicat Codul contravențional, nu alin.(1) art.327 CP, or în nici un caz imperfecțiunile legii penale nu trebuie să fie suportate de către făptuitor.

A menționat instanța, că art.313 CCo statuează „săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la 1 an”.

Referindu-se la prevederile art.332 alin.(2) și art.391 alin.(2) CPP, instanța a considerat necesară încetarea procesului penal în privința lui Balan Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP, cu atragerea acestuia la răspundere administrativă, deoarece cercetând cumulul de probe administrate și cercetate, apreciind în ansamblu circumstanțele pricinii, s-a conchis că acțiunile inculpatului se încadrează în prevederile art.313 CCo cu indicele de calificare: săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită.

Totodată, având în vedere prevederile art.26 lit.d) și art.30 alin.(1),(2) CCo, instanța a menționat, că contravenția a fost comisă la data de 22.03.2020, concluzionând că urmează a fi încetat procesul contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Astfel, prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 19.12.2022, în privința lui Balan Igor a fost încetat procesul penal pe învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP, deoarece fapta comisă

constituie o contravenție, inculpatul fiind liberat de răspundere penală și recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzută de art.313 CCo și în temeiul art.26 lit.d); art.30 alin.(1) și (2) CCo liberat de răspundere contravențională, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, cu încetarea procesului contravențional.

Asupra corpului delict instanța a decis: un DVD-R cu înregistrările audio ridicate de la martorul *****, un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J5” după intrarea sentinței în vigoare de nimic.

Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către inculpatul Balan Igor și apărătorul acestuia, avocatul Olesea Novîțchi, fiind solicitată casarea actului judecătoresc contestat, cu pronunțarea unei noi decizii de achitare a inculpatului Balan Igor.

În argumentarea cerințelor formulate în apel, s-a invocat că calificând acțiunile inculpatului conform art.313 CCo, instanța s-a limitat la reiterarea textului acestei norme, fără a evidenția elementele acestei componente, și fără a specifica care este „interesul public” afectat de Balan Igor, și în contradicție cu prevederile hotărârii Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017, a plasat inculpatul într-o situație incertă și vagă referitor la învinuirea care i se aduce.

Notează apelanții, că pentru a reține în sarcina lui Balan Igor comiterea contravenției de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, procurorul urma să demonstreze indubitabil că acesta a folosit intenționat situația de serviciu care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, ca rezultat, urma a fi specificat în sentință prin care acțiuni Balan Igor a folosit intenționat situația de serviciu și căror interese publice sau drepturi și interese ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, a contravenit.

Invocă apelanții, că sentința contestată conține motive generale, care nu se referă la probele invocate de părți, fiind bazată doar pe intima convingere a instanței.

Partea apărării supune criticii faptul, că instanța de judecată a dat credibilitate declarațiilor martorilor acuzării în raport cu depozițiile martorilor apărării, pe simplu motiv că cei din urmă și-au schimbat declarațiile date la urmărire penală, pe când printre obligațiile martorului, specificate în procedura penală nu se regăsește obligația de a menține declarațiile date la urmărire penală, mai ales că aceștia au adus motive care li-au determinat de a-și modifica declarațiile, martorii ***** și ***** au fost supus presiunilor din partea administrației instituției penitenciare în care se dețineau, iar martorii *****, ***** și ***** și-au menținut depozițiile date la urmărire penală.

Apelanții invocă, că urmează a fi apreciate critic declarațiile martorilor ***** și *****, or, ambii participând la efectuarea percheziției în locul de trai al

deținutului *****, depun declarații total contradictorii: ***** declarând, că la efectuarea percheziției a depistat două telefoane mobile și deținutul ***** a răspuns că telefoanele le-a primit de la *****, pe când ***** declară că a depistat un singur telefon mobil și că ***** nu a dorit să răspundă cui aparține telefonul.

Consideră apelanții, că și declarațiile lui ***** și ***** urmează a fi apreciate critic, deoarece la acel moment dețineau funcții de conducere în Penitenciarul nr.6 Soroca și erau interesați în deconspirarea a careva scheme din interiorul Penitenciarului.

Referindu-se la declarațiile lui ***** din 17.11.2020, apelanții invocă că la data depunerii acestor declarații martorul nu putea să indice că a activat în calitate de director al penitenciarului până în 30.12.2022, adică de după data depunerii declarațiilor, fapt ce în opinia apelanților semnifică că depozițiile au fost consemnate nu la 17.11.2020. Iar, aceste circumstanțe, în opinia apărării denotă, că acuzațiile aduse lui Balan Igor, sunt o înscenare a administrației penitenciarului care are ca scop intimidarea și controlarea angajaților săi. Or, martorul ***** a menționat, că nu a auzit ca Balan Igor să fi transmis telefoane către cineva și că lui personal administrația Penitenciarului i-a propus telefoane mobile și eliberarea condiționată, dacă va face declarații împotriva lui Balan Igor, precum că acesta transmitea telefoane în Penitenciar.

Mai invocă apelanții, că în explicațiile lui ***** din 23.03.2020 și în declarațiile din 21.10.2020, rezultă că acesta descrie detaliat cum a avut loc transmiterea telefonului, însă nu menționează despre instalarea camerei video, despre care a declarat abia la 25.01.2022, fapt care în opinia apărării, ridică multe semne de întrebare.

La fel și martorii *****, ***** și ***** declară despre camera video abia în ședința de judecată, însă din secvențele video, pe motivul vizibilității reduse, nu se poate cu certitudine constata că în camera unde este instalat dispozitivul, a intrat anume Balan Igor.

La capitolul dat, apărarea consideră că urmează a fi apreciată critic această probă în raport cu criteriul de relevanță, fapt pentru care în cadrul cercetării judecătorești a solicitat instanței excluderea secvențelor video de la materialele cauzei. Astfel, supune criticii faptul că instanța nu s-a expus asupra cererilor înaintate pe parcursul cercetării judecătorești, prin care s-a solicitat excluderea probelor audio-video.

Apărarea supune criticii și afirmația martorului *****, precum că dialogul din aplicația „Viber” l-a primit prin internet, considerând că această afirmație nu și-a găsit reflectare în pozele anexate, luând în calcul că nu este posibil de identificat atât destinatarul cât și expeditorul, precum și nu este posibil de identificat persoanele din dialog. Admițând că discuția a avut loc între martorul ***** și inculpatul Balan Igor, aceasta oricum nu confirmă transmiterea de către

inculpat a telefonului mobil de la deținutul ***** către deținutul ***** la data de 22.03.2022.

Invocă apărarea, că în ședința de judecată ***** a declarat că nu a luat nici un telefon și nu a transmis nici un telefon inculpatului Balan Igor, și acesta nu și-a susținut declarațiile făcute la urmărirea penală, deoarece le-a dat sub amenințări din partea administrației Penitenciarului nr.6 Soroca și anume din partea lui ***** , ***** și ***** . Pe același motiv nu și-a susținut declarațiile de la urmărirea penală și martorul ***** .

Din declarațiile martorului ***** apărarea conchide, că martorului nu-i sunt cunoscute direct circumstanțele relatate ci prin intermediul altei sau altor persoane, fapt ce determină aprecierea critică a acestor declarații.

S-au referit apelanții și la cele declarate de ***** , precum că Balan Oleg nu a lua și nu a transmitea telefoane mobile deținuților.

Notează apelanții, că nici una din probele, inclusiv probe scrise, invocate de către instanța de fond, nu dovedesc în mod incontestabil vinovăția lui Balan Igor în comiterea contravenției prevăzute la art.313 CCo.

În instanța de apel inculpatul Balan Igor și apărătorul acestuia, avocatul Olesea Novîtchi, au susținut cerințele formulate în apel pe motivele și argumentele invocate.

Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Ira Guțu, a considerat apelul nefondat și a solicitat respingerea lui, cu menținerea în vigoare a sentinței contestate.

Verificând apelul declarat în raport cu materialele cauzei prezentate spre examinare și prevederile legii, ascultând opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia, că apelul urmează a fi respins ca fiind nefondat, respectiva soluție fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) CPP, potrivit căroră, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: ...respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...apelul este nefondat.*

La fel, Colegiul se conduce și de dispozițiile art.414 alin.(1) CPP, potrivit căroră, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.* Totodată, potrivit art.413 alin.(3) CPP, *instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, iar conform art.414 alin.(6) CPP, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.*

Reținând prevederile legale citate supra, Colegiul penal reține, că de către părțile în proces nu au fost prezentate care va probe noi, fiind solicitată doar verificarea probelor prezente la materialele cauzei, astfel fiind cercetate: procesul-verbal privind depistarea infracțiunilor ori constatarea bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă, din 21.07.2020 (f.d.19-22, vol.I); încheiere cu privire la relațiile care contravin intereselor de serviciu, stabilite între angajații și deținuții Penitenciarului nr.6 Soroca (f.d.38-44, vol.I); încheiere din 30.03.2020 pe faptul depistării și ridicării telefonului mobil la data de 23.03.2020 și actele anexe (f.d.47-51, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.02.2021, prin ce a fost examinat telefonul mobil de model „Samsung J5” depistat și ridicat la 23.03.2020 la condamnatul ***** (f.d.52, vol.I); ordonanță și procesul-verbal de ridicare din 17.11.2020, prin care de la ***** au fost ridicate înregistrările audio, a discuției dintre acesta, directorul adjunct al penitenciarului ***** și Balan Igor (f.d.82-83, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.04.2021, prin ca au fost examinate înregistrările audio, a discuției dintre ***** directorul adjunct al penitenciarului ***** și Balan Igor (f.d.91-93, vol.I); extras din Ordinul Ministerului Justiției nr.21 din 15.03.2016, prin care a fost numit în funcție Balan Igor (f.d.137, vol.I); fișa postului din 25.02.2020 a agentului superior a Penitenciarului nr.6 Soroca, Balan Igor (f.d.138-143, vol.I); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.212-213, vol.I); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.215-216, vol.I); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.218-219, vol.I); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.241-242, vol.I); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.248-249, vol.I).

Reținând prevederile art.413 alin.(3) și art.414 alin.(6) CPP, instanța de apel urmează să verifice legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererile de apel, adică prin prisma probelor prezentate să rețină dacă și-au găsit sau nu confirmare temeiurile invocate de către apelant. Respectiv, la emiterea soluției Colegiul penal urmează să se bazeze pe probele administrate de către instanța de fond, verificate în instanța de apel, inclusiv și pe probele cercetate în instanța de apel.

Potrivit art.100 alin.(4) CPP, *toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.*

Potrivit art.101, alin.(1,2) CPP, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei*

convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În urma verificării probatoriului, Colegiul penal concludă, că probele puse la baza sentinței corespund cerințelor legale, prin prisma acestora instanța de judecată a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

Colegiul consideră, că cercetând sub toate aspectele probele administrate, efectuând o analiză amplă a acestora, instanța de judecată a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpatului Balan Igor, corect încadrându-i acțiunile în baza art.313 CCo, fapt ce a determinat încetarea procesului penal pe învinuirea-i adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP pe motiv că fapta comisă constituie o contravenție, fiind liberat de răspundere penală. Astfel, Balan Igor a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzută de art.313 CCo și în temeiul art.26 lit.d); art.30 alin.(1) și (2) CCo liberat de răspundere contravențională, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, cu încetarea procesului contravențional.

Rezultând din probatoriu analizat, Colegiul penal apreciază drept nefondate argumentele invocate de apelanți precum că vinovăția inculpatului Balan Igor în comiterea contravenției prevăzută de art.313 CCo, nu este demonstrată.

Colegiul penal, în urma evaluării integrale a probelor prezentate ajunge la concluzia, că nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatului în depășirea atribuțiilor acordate lui prin lege, fiind prezente suficiente probe care demonstrează că ultimul deținând funcția de supraveghetor al serviciului regim și supraveghere în cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca, la 22.03.2020, aproximativ la ora 18:30–19:00, folosindu-se de situația de serviciu, a intrat în încăperea unde la acea etapă se deținea condamnatul ***** preluând de la acesta un telefon mobil de model „Samsung J-5”, pe care l-a pus în buzunarul interior al scurtei de serviciu, pe care l-a transmis deținutului *****, ultimul fiind deținut în celula nr.5 a izolatorului disciplinar din cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca, iar la data de 23.03.2020, aproximativ la ora 06:00, Balan Igor a intrat în celula nr.5 a izolatorului disciplinar din cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca, unde a preluat de la deținutul ***** același telefon mobil transmis anterior, cu restituirea acestuia înapoi aproximativ la ora 06:15 condamnatului *****.

Temeinicia acuzațiilor se bazează pe probe pertinente, concludente și utile, precum procesul-verbal privind constatarea bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă din 21.07.2020 (f.d.19-22, vol.I), din care rezultă, că bănuiala privind transmiterea (preluarea) de către angajatul penitenciarului către (de la) deținut a telefonului mobil s-a stabilit în baza anchetei de serviciu care s-a desfășurat în baza raportului directorului adjunct interimar al Penitenciarului nr.6 Soroca, Mihail Covali, nr.176 din 2020, despre relațiile neregulate între angajații Penitenciarului nr.6 Soroca cu unii deținuți.

De asemenea, relevant este, că în încheierea directorului adjunct al Penitenciarului nr.6 Soroca, Mihail Covali, din 01.04.2020 cu privire la relațiile care contravin intereselor de serviciu, stabilite între angajații și deținuții Penitenciarului nr.6 Soroca, sunt descrise abaterile imputate agentului superior al Secției siguranță și regim a Penitenciarului nr.6 Soroca Balan Igor, cercetarea cărora a fost pusă în sarcina Comisiei disciplinare a Penitenciarului nr.6 Soroca, cu aplicarea după caz a sancțiunii (f.d.38-44, vol.I).

Din conținutul încheierii pe faptul depistării și ridicării a telefonului mobil la 23.03.2020, emisă la 30.03.2020 de către ofițerului superior al SSRP, *****, coordonată cu șeful interimar al SSRP, *****, rezultă, că la data de 23.03.2020, aproximativ la ora 09.45 minute, a fost petrecută o percheziție inopinată a încăperii, la locul de trai a pontatorului major *****, de către ofițer principal al SSRP, inspector superior ***** împreună cu ofițer superior al SSRP, inspector superior *****. În urma efectuării percheziției, din ascunziș din podea, a fost depistat și ridicat un telefon mobil de marca Samsung, cu IMEI necunoscut, cu acumulator pentru telefon mobil. Conform raportului depus de către Directorul adjunct interimar al Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar principal de justiție *****, administrația Penitenciarului a cunoscut despre existența telefonului mobil de model „Samsung J-5”, de la data de 19.03.2020, însă telefonul nu a fost ridicat pentru a se verifica dacă informația relatată de către deținutul ***** se va confirma, și pentru a se putea documenta acțiunile neregulamentare ale angajaților Penitenciarului nr.6 Soroca. În urma discuției petrecute cu deținutul *****, acesta a comunicat atât verbal, cât și în scris despre proveniența telefonului mobil dat, precum și în folosința cui a fost acest telefon. Despre toate acțiunile sale acesta a comunicat nemijlocit administrației penitenciarului. Reieșind din materialele acumulate, rezultă că telefonul de model „Samsung J5”, depistat la locul de trai a deținutului ***** nu a aparținut și nu a fost în folosința acestuia. La această încheiere este anexat procesul-verbal nr.204 din 23.03.2020 de percheziție și ridicare efectuată în încăperea de trai a pontatorului major *****, în urma căreia din ascunziș, în podea, a fost depistat și ridicat telefonul mobil de marca „Samsung” (telefonul vizualizat pe planșă fotografică atașată) (f.d.47-51, vol.I), telefonul în cauză fiind examinat la 12.02.2021 (conform procesului verbal de examinare de la f.d.52, vol.I).

Conform procesului-verbal din 17.11.2020, în baza ordonanței din aceeași dată, de la ***** au fost ridicate înregistrările audio, a discuției purtate dintre acesta, directorul adjunct al penitenciarului ***** și Balan Igor; precum și informația cu privire la comunicarea pe rețeaua „Viber” dintre Balan Igor și ***** (f.d.82-83, vol.I);

Conform procesului-verbal de examinare a obiectului din 12.04.2021, au fost examinate înregistrările audio, a discuției dintre ***** directorul adjunct al

penitenciarului ***** și Balan Igor, de unde rezultă relatarea lui Balan Igor referitor la circumstanțele transmiterii / preluării telefoanelor mobile de la condamnații ***** și ***** (f.d.91-93, vol.I).

Probele scrise analizate coroborează perfect cu declarațiile martorului ***** depuse în instanța de judecată (f.d.212-213, vol.I), potrivit cărora, în acea perioadă Balan Igor a fost suspectat că transmite careva bunuri unor deținuți. S-a dovedit faptul transmiterii unui telefon mobil. Balan Igor a recunoscut că a transmite mai multe telefoane mobile fiind remunerat bănesc. Balan Igor i-a arătat convorbirile sale cu ***** pe rețeaua Viber. Nu l-a forțat sau impus pe Balan Igor să relateze aceste împrejurări, ultimul a indicat în scris că nu a fost constrâns. A discutat și cu ***** , care stă într-o camera cu ***** , astfel, ***** i-a confirmat că Balan Igor trebuia să îi aducă un telefon lui ***** , transmiterea telefonului a avut loc în camera lui ***** .

Martorul ***** a depus declarații în prima instanță, potrivit cărora, a efectuat percheziția în celula deținutului ***** , unde în ascunziș, și anume în gaura podelei de lemn în partea stângă a intrării în secție, au fost depistate, după cum i se pare, două telefoane mobile. Fiind întrebat de unde are telefoanele, ***** a declarat că telefoanele date sunt ale deținutului ***** , de la care el le-a primit când ultimul a fost plasat în izolator. Martorul a susținut cele declarate la urmărirea penală.

De asemenea, martorul ***** a declarat în instanța de fond, că împreună cu colegul său ***** , a efectuat percheziție în încăperea adiacentă la pontatorul ***** , care este deținut, angajat în câmpul muncii. Într-un ascunziș din podea de lemn s-a depistat un telefon mobil de model „Samsung”. La întrebările adresate privind cui aparține telefonul, acesta nu a dorit să răspundă. După care s-au deplasat în secția de serviciu și s-au întocmit actele pe telefonul dat.

Cu referire la declarațiile martorilor ***** și ***** , partea apărării pretinde că între aceste declarații sunt prezente divergențe în ceea ce privește numărul de telefoane depistate și ridicate în camera lui ***** . Colegiul penal constată, că ***** a declarat, că în celula deținutului ***** , în ascunziș, și anume în gaura podelei de lemn în partea stângă a intrării în secție, au fost depistate, *după cum i se pare*, două telefoane mobile, pe când martorul ***** a fost ferm în cele declarate, indicând că în încăperea adiacentă la pontatorul ***** , într-un ascunziș din podea de lemn au depistat și ridicat un telefon mobil, indicând chiar și modelul telefonului - „Samsung”. Respectiv, Colegiul penal nu găsește temei de a pune la îndoială relevanța declarațiilor acestor martori, or, martorii au declarat consecvent despre faptul percheziției efectuate în camera în care se deținea ***** , despre obiectul și locul în care acest obiect interzis a fost depistat și ridicat.

În coroborare cu declarațiile martorilor ***** , ***** și ***** , vin și declarațiile lui ***** , care fiind audiat în instanța de fond în calitate de martor, a

declarat, că se deține într-o cameră cu *****, în Penitenciarul nr.6 Soroca. Cunoaște, că Balan Igor și deținutul ***** se cunoșteau destul de bine de mai mult timp și aveau relații strânse. Balan Igor îl ajuta pe deținutul *****. Martorul și-a susținut declarațiile de la urmărirea penală, și a menționat, că în anul 2020 Balan Igor i-a adus lui ***** de la fostul deținut care ducea evidența (comandorul), două telefoane mobile unul dintre care era de model „Samsung J5”. Au vorbit „video” pe telefon și dimineața trebuia să fie dus telefonul înapoi ca să nu îl găsească colaboratorii de rang mai înalt, dar telefonul a ajuns la directorul adjunct al penitenciarului.

Rupând din contextul declarațiilor fraza „după cum am înțeles”, apărarea pretinde că martorului ***** nu-i sunt cunoscute direct circumstanțele relatate de el dar prin intermediul altor persoane, însă cele declarate de acesta sub jurământ clar indică asupra faptului, că Balan Igor i-a adus lui ***** două telefoane mobile. Aceste detalii le-a relatat deoarece se deținea în aceeași cameră cu *****, și în acea seară chiar s-au folosit de telefonul respectiv, motiv pentru care și a memorizat că telefonul era de model „Samsung J5”.

Fiind audiat în instanța de fond în calitate de martor, ***** și-a susținut declarațiile depuse pe parcursul procesului, suplimentar declarând, că i-a transmis lui Balan Igor un telefon „Samsung” în pachet de culoare aurie, transmiterea având loc la locul lui de trai și muncă. ***** și ***** au fost deținuți la acel moment în izolator. Când a fost în izolator, ***** i-a spus că trebuie să vină Balan Igor și să transmită un telefon prin el, și ulterior o să îl ducă înapoi lui *****. Telefonul îl ținea sub podea lângă lavoar, unde și a fost depistat și ridicat de către colaboratorii penitenciarului ***** și *****. Despre acest telefon a raportat administrației penitenciarului, la care ***** i-a dat o cameră de luat vederi pentru a filma momentul transmiterii telefonului mobil. După ce a filmat, camera respectivă a dus-o înapoi.

Colegiul penal analizând declarațiile martorilor, expuse supra, consideră că respectivele perfect coroborează cu suportul probatoriu scris, demonstrând cu certitudine vinovăția lui Balan Igor, care folosindu-se de situația de serviciu a depășit atribuțiile acordate lui prin lege și anume, a preluat (transmis) telefonul mobil de la (către) deținut – acțiuni prin care a fost realizată latura obiectivă a contravenției prevăzută de art.313 CCo, Balan Igor întrunind la caz calitatea de subiect special, în acest sens la dosar fiind anexate: extras din Ordinul Ministerului Justiției nr.21 din 15.03.2016, prin care a fost numit în funcție Balan Igor (f.d.137, vol.I); fișa postului din 25.02.2020 a agentului superior a Penitenciarului nr.6 Soroca, Balan Igor (f.d.138-143, vol.I).

Privitor la declarațiile depuse în ședința de judecată de către martorii *****, *****, *****, apărarea pretinde că instanța neîntemeiat le-a apreciat drept nepertinente, or aceștia nu și-au susținut cele declarate la urmărirea penală,

menționând că au fost influențați de către administrația penitenciarului pentru a susține acuzațiile înaintate lui Balan Igor, în instanță declarând că ultimul nu-i vinovat cu nimic, nu a luat și nu a transmis nici un telefon. Colegiul penal apreciază poziția apărării una contradictorie materialelor cauzei, or, declarațiile acestor martori sunt combătute prin celelalte probe analizate supra. Mai mult ca atât, motivând schimbul de declarații prin pretinsa influență a administrației penitenciarului, nici unul din martori nu a deplâns acțiunile administrației, respectiva versiune rămânând una declarativă, constituind o încercare de a-și ajuta colegul de serviciu.

Privitor la critica apelanților invocată vis a vis de înregistrările video efectuate în camera în care s-a deținut *****, audio înregistrările discuțiilor ce au avut loc între Balan Igor, ***** și *****, Colegiul penal menționează, că la caz nu s-a constatat temei pentru excluderea acestor probe din spectrul celor prezentate de partea acuzării la transmiterea dosarului în instanța de judecată. În acest sens, Colegiul penal notează, că potrivit art.27 din Legea privind activitatea specială de investigații, nr.59 din 02.03.2012, înregistrarea audio/video se autorizează doar în cadrul urmăririi penale și se efectuează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală a Republicii Moldova. Așadar, mijloacele de probă sunt exhaustiv enumerate în art.93 CPP. Probele obținute prin activitatea specială de investigații, doar cu autorizarea judecătorului de instrucție, sunt admisibile dacă au fost administrate după pornirea urmăririi penale.

În acest context Colegiul penal indică, că potrivit art.93 alin.(2) pct.6) CPP, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul înregistrărilor audio sau video. Potrivit doctrinei juridice, dispozițiile procesual penale prevăd trei categorii de înregistrări, cu reguli proprii de legalitate și anume: 1. înregistrările efectuate de organele statului, 2. înregistrările efectuate de părți sau alte persoane, sub coordonarea organelor statului și 3. înregistrările private, proprii părților sau altor persoane, cu privire la propriile discuții purtate cu terții, fără nicio implicare din partea organelor statului.

În ceea ce privește înregistrările private efectuate de părți sau alte persoane cu privire la propriile convorbiri sau comunicări, deși nu se prevede explicit, legea lăsând loc de interpretare prin prevederea art.93 alin.(2) pct.6) CPP a formulării ”în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul înregistrărilor audio sau video”, capitol ce privește în principal înregistrările efectuate de organele statului, în condițiile legale expuse mai sus, apreciem că voința reală a legiuitorului a fost ca acestea să constituie mijloace de probă, indiferent de natura infracțiunii sau de existența sau inexistența unui proces penal. Rezultă astfel, că părțile își pot înregistra propriile convorbiri pe care le poartă cu terții, și care pot fi folosite ca mijloace de probă, *dar cu condiția ca*

inițiativa înregistrării și mijloacele tehnice folosite să le aparțină, fără nicio implicare din partea organelor statului. Chiar și așa, se apreciază că pentru a putea fi considerate mijloace de probă administrate în mod loial, se impune ca părțile să adopte o poziție pasivă în conducerea firului discuțiilor, în sensul de a nu regiza convorbirea cu scopul de a-și preconstitui probe în eventualitatea unui proces penal, prin formularea unor întrebări și răspunsuri care să provoace la obținerea de probe, aceasta deoarece probele trebuie să fie caracterizate de obiectivitate într-o măsură determinantă, să exprime în mod liber adevărul. Pe lângă înregistrările efectuate de organele judiciare, dispozițiile legale prevăd că înregistrările efectuate de părți sau de alte persoane, constituie mijloace de probă când privesc propriile convorbiri sau comunicări pe care le-au purtat cu terții, dar și că orice alte înregistrări pot constitui mijloace de probă, dacă nu sunt interzise de lege.

Vis a vis de invocarea apărării privitor la inadmisibilitatea probelor menționate, Colegiul penal, statuează, că înregistrările respective au fost efectuate înafara unei cauze penale, adică până la pornirea urmăririi penale, fără nicio implicare din partea organelor statului în documentarea acțiunilor ilegale ale lui Balan Igor, iar autorii înregistrărilor au adoptat o poziție pasivă în conducerea firului discuțiilor, n-au formulat întrebări și răspunsuri care să provoace la obținerea de probe, fapt ce dă temei de a considera, că probele în cauză se caracterizează de obiectivitate într-o măsură determinantă, care sunt pertinente și coroborează cu întreg probatoriul administrat, exprimând în mod liber adevărul.

Cât vizează proveniența imaginilor fotografice ale discuțiilor purtate între Balan Oleg și ***** în aplicația „Viber”, Colegiul notează, că acestea de rând cu înregistrările audio au fost ridicate de la ***** în baza ordonanței de ridicare din 17.11.2020, ultimul deținându-le de la subalternul său Igor Balan. Aceleași circumstanțe, martorul ***** a declarat și în instanța de fond, menționând că convorbirile purtate cu ***** , Balan Igor i le-a arătat, și el la rândul său le-a prezentat la urmărirea penală. Deci, careva dubii privitor la faptul că discuțiile pe aplicația „Viber” au fost purtate între Balan Igor și ***** , la caz nu sunt.

Astfel, Colegiul penal conchide, că instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind confirmarea faptei imputată lui Balan Igor, exprimată prin săvârșirea acțiunilor care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravin intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, precum și, că acțiunile inculpatului nu constituie infracțiunea prevăzută la art.327 alin.(1) CP, ci reprezintă o faptă prejudiciabilă contravențională, prevăzută de art.313 CCo.

În dezacord cu criticile apărării, Colegiul va nota, că Curtea Constituțională prin Decizia nr.100 din 03.10.2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art.313 CCo al Republicii Moldova, a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmelor „în mod vădit” și „intereselor publice” din articolul 313 CCo. În paragraful 22, Curtea a notat, că *”articolul 313 din Codul contravențional sancționează fapta de comitere a unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice. Pe de altă parte, articolul 3 din Legea integrității nr.82 din 25.05.2017 prevede definiția noțiunii de „interes public”. Așadar, prin „interes public” se înțelege interesul general de dezvoltare a bunăstării societății în ansamblu și de realizare a intereselor private legitime, garantat prin funcționarea entităților publice și private, precum și prin exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților menționate în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor. Prin urmare, Curtea constată că, printr-o interpretare rezonabilă și sistematică, interpretul legii poate să identifice sensul noțiunii în discuție. De altfel, Curtea precizează că principiul coerenței sistemului juridic impune ca interpretul legii să aibă în vedere toate normele juridice relevante ale sistemului de drept național.”*

Ulterior, în decizia nr.42 din 01.04.2021, paragraful 17, Curtea a constatat, că prevederile art.313 CCo au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, fiind pronunțată Decizia nr.100 din 03.10.2019. Curtea a reținut că textul „interes public” din art.313 CCo este clar și previzibil, pentru că definiția noțiunii de „interes public” este prevăzută de art.3 din Legea integrității nr.82 din 25.05.2017 (§ 22). Astfel, prin „interes public” se înțelege interesul general de dezvoltare a bunăstării societății în ansamblu și de realizare a intereselor private legitime, garantat prin funcționarea entităților publice și private, precum și prin exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților menționate în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor. Prin urmare, Curtea a constatat că, printr-o interpretare rezonabilă și sistematică, interpretul legii poate să identifice sensul noțiunii în discuție (Decizia nr.100 din 03.10.2019, § 22).

De asemenea, și în decizia nr.189 din 15.12.2022, Curtea în paragraful 16, a constatat, că *”prevederile care constituie obiectul prezentei cauze au constituit anterior obiectul unor sesizări, fiind invocate aceleași argumente (a se vedea DCC nr.100 din 03.10.2019 și DCC. nr.42 din 01.04.2021).*

Având în vedere aceste expuneri ale Curții, Colegiul penal reține, că Balan Igor activând în funcție publică la Penitenciarul nr.6 Soroca, a ignorat cerințele art.63 alin.(1) lit.e) din Legea nr.300 din 21.12.2017, cu privire la sistemul administrației penitenciare, și cele din fișa postului aprobată la 25.02.2020,

pct.11.2.5 și pct.11.2.6, precum și cele prevăzute de pct.17 al Anexei nr.7 la Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.583 din 26.05.2006, folosindu-se de situația de serviciu, a primit de la și a transmis către deținut obiectele interzise, acțiuni care contravin intereselor publice și prin care acesta a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor ce i-au fost acordate prin lege.

Deci, Colegiul penal opinează, că reținând prevederile art.332 alin.(2) CPP, instanța de fond întemeiat a conchis necesitatea încetării procesului penal pe învinuirea lui Balan Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327alin.(1) CP din motiv că fapta comisă nu întrunește elementele infracțiunii, soluționând cauza conform prevederilor Codului contravențional, stabilind vinovăția ultimului și încadrând acțiunile acestuia conform art.313 CCo.

Ținând cont, că fapta imputată lui Balan Igor a fost comisă la data de 22.03.2020, iar potrivit art.30 alin.(1) și (2) CCo, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an și curge de la data săvârșirii contravenției, prescripția înlăturând răspunderea contravențională, Colegiul penal consideră justificată concluzia primei instanțe privind liberarea lui Balan Igor de răspundere contravențională pentru comiterea contravenției prevăzute de art.313 CCo, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

De rând cu aceasta Colegiul nu regăsește temei pentru implicare în conținutul dispozițiilor sentinței ce vizează soluționarea chestiunii referitor la corpurile delictive.

Luând în considerație cele menționate supra Colegiul concludă, că argumentele apelanților sunt neîntemeiate, din care motiv instanța va respinge apelul declarat ca fiind nefondat, or, în cadrul examinării cauzei nu s-a stabilit temei pentru casarea sentinței contestate, fapt ce atrage menținerea ei fără modificări.

În temeiul art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Apelul declarat de către inculpatul Balan Igor și apărătorul acestuia, avocatul Olesea Novîțchi, împotriva sentinței Judecătoriei Soroca sediul Central din 19.12.2022, pronunțată pe cazul penal cu privire la acuzația adusă lui **Balan Igor ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 (treizeci) zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Adoptată și pronunțată public la 18.05.2023.

Dispozitivul deciziei motivate pronunțat în ședință publică la 28.06.2023,
ora 10:00.

Președintele ședinței:

Judecător:

Judecător: